

TURKU

Turun kaupunki • Kaupunkitutkimusohjelma

TUTKIMUSKATSAUKSIA 3/2016

Ann-Charlotte Palmgren

Teini-ikäisten tyttöjen liminaaliset tilat Turussa

Teini-ikäisten tyttöjen liminaaliset tilat Turussa

Ann-Charlotte Palmgren

Tästä on kyse

- Katseet, hyväksyvät katseet ja muiden ihmisten katseilta välttyminen vaikuttavat siihen, miten teinitytöt kokevat julkiset tilat. Katseiden vaikutuksesta julkinen tila voidaan kokea myös yksityisenä ja suopeana.
- Tilat, joissa on potentiaalia muillekin kuin suunniteluille käytöille ovat tervetulleita. Kun julkisia tiloja suunnitellaan, on tärkeää ottaa huomioon, että tiloja on mahdollista käyttää monipuolisesti.
- Liminaaliset tilat kuten kujat, parkkipaikat ja suojatiet ovat luonteeltaan epäselviä välitiloja. Teinitytöt, jotka käyttävät näitä tiloja muulla kuin suunnitellulla tavalla, voivat kuitenkin kokea ne merkittävinä.

Johdanto

Kaupunkitila ei ole neutraalia, vaan siihen vaikuttavat sosiokulttuuriset prosessit. Tämä tarkoittaa, että tietyt kaupunkitilat voidaan ymmärtää ja niitä voidaan käyttää ja kuvailla monin eri tavoin. Tässä tutkimuskatsauksessa tarkastelen kaupunkitilaa sukupuolen ja iän näkökulmista keskittyen teini-ikäisiin tyttöihin. Vaikka nuoret on monesti otettu huomioon heille tarkoitettuja tiloja suunniteltaessa, lopputuloksena on ollut, että tilat kuten skeittipuistot, kiipeilypaikat ja graffitiseinät on yleisesti sukupuolitettu maskuliinisiksi ja ne ovat tämän vuoksi nuorten miesten ja poikien hallinnassa. Kysymällä teinitytöiltä heidän suhteestaan kaupunkitilaan voitaisiin löytää kaikki sukupuolet huomioon ottavia, tasa-arvoisia ratkaisuja ja toteuttaa kestäväää kaupunkimuutosta, joka edistää käyttäjien tasa-arvoa. Turussa on 19 nuorisotilaa, joista kaksi on suunnattu ainoastaan tytöille. Turun Tyttöjen Talolla on toimipisteet sekä kaupungin keskustassa että Varissuolla. Molemmat on tarkoitettu 12 – 28-vuotiaille tytöille ja nuorille naisille. Tiloja kuvaillaan tytöille suunnatuiksi kodinomaisiksi turvataloiksi, joissa he voivat tavata uusia ihmisiä, käyttää tietokoneita, saada yksilöllistä tukea ja osallistua erilaisiin harrastus- ja keskusteluryhmiin.¹ On tarpeen kuitenkin muistaa, että kaikki tytöt eivät vietä aikaansa tai halua hengaillessa tai muissa nuorisotiloissa. Tutkimukseni lähtökohtana on ennen kaikkea ollut tutkia, missä nuoret tytöt todella oleilevat ja miten tytöt itse näkevät nämä tilat.

Aiempi tutkimus nuorten hengailusta kaupunkitilassa on keskittynyt sekä Suomessa että kansainvälisesti usein ostoskeskuksiin.²⁻⁶ Katsaus nuoria ja kaupunkitiloja Turussa käsitteleviin paikallisiin sanomalehtiartikkeleihin⁷⁻⁹, yleisönosastokirjoituksiin¹⁰⁻¹¹ ja blogeihin¹² osoittaa, että

Hansa-ostoskeskus mainitaan useimmiten paikkana, jossa nuoret hengailevat. Laajeneva kiinnostus tähän nimenomaiseen ostoskeskukseen ja ilmiötä kuvaileva termi ”hansalapset” edustavat paikallista versiota nuorten ja kaupunkitilan ympärillä käytävästä vallitsevasta diskurssista.¹³ Diskurssi, jossa ”hansalapsilla” on kyseenalainen maine tulee ilmi Turun Sanomissa julkaisussa yhteisöllisessä blogissa¹², jonka kirjoittajat ovat 16 – 21-vuotiaita nuoria:

”Tietynlainen nuorisokulttuurin kehto Turussa on ehdottomasti hansakortteli. Siellä maleksivat iltapäivisin kyllästyneen näköiset, angstiset hopparit, pikkurokkarit, kaikkia mahdollisia ihonvärejä edustavat pikkuaikuiset.”

Tutkimukseni päämääränä on katsoa asiaa vallitsevaa diskurssia laajemmasta näkökulmasta. Tutkimuskatsaus perustuu käynnissä olevaan väitöskirjan jälkeiseen tutkimukseeni, joka tähtää uudelleenymmärrykseen siitä, miten tytöt sukupuolittavat kaupunkitilaa ja miten kaupunkitila on sukupuolittanut suhteessa tyttöyteen.

Sen sijaan, että olisin valinnut tietyn kaupunkitilan tutkitavakseni, keräsin tutkimusaineistoni pyytämällä 97 tyttöä, iältään 15 – 16-vuotta, mainitsemaan viisi paikkaa kaupungissa, jotka ovat erityisen tärkeitä tai merkityksellisiä heille. Aineistosta kävi ilmi, että Hansan lisäksi tytöillä oli lukuisia mielipaikkoja, joiden kautta voidaan tutkia heidän suhdettaan turkulaisiin kaupunkitiloihin. Tässä tutkimuskatsauksessa keskityn liminaalisiin tiloihin kuten katuihin, kujiin, suojateihin ja pysäköintialueisiin, joita mainittiin yllättävän usein aineistossani. Liminaaliset tilat ovat välitiloja, esimerkiksi todellisia tai symbolisia rajoja tai ”ei-kenenkään-maita”, joita määrittävät eroavuus ja marginaalisuus, mutta myös mahdollisuus uudistumiseen. Lisäksi niillä voi olla tilapäisiä funktioita, ne sijaitsevat rakennusten välissä ja ovat usein julkisia yksityisten tilojen (kuten kotien) tai puolijulkisten tilojen (esim. kahviloiden ja elokuvateattereiden) sijaan. Niillä voi olla myös suunniteltuja käyttötarkoituksia, vaikka niitä käytetäänkin johonkin muuhun kuten hengailuun. Tutkimuskatsauksessani tarkastelen tällaisten tilojen moninaisuutta teinityttöjen näkökulmasta. Tarkemmin sanottuna käsittelen, miten teinitytöt hahmottavat näkymättömyyttä/näkyvyyttä julkisissa tiloissa ja miten he rakentavat ja uudelleenrakentavat tiloja käytäntöjen kautta. Fokukseni on näiden paikkojen käytöissä.

Tyttöys ja tila

Ymmärtääkseni teinityttöjen suhdetta kaupunkitilaan, olen yhdistänyt Henri Lefebvren¹⁵ ja Judith Butlerin¹⁶ teoreettisia lähestymistapoja käsitteelliseksi kehykseksi, joka koostuu kahdesta risteävästä näkökulmasta: tilan tuottamisesta ja performatiivisuudesta. Näkemykseni mukaan kaupunkitilaan vaikuttavat sosiokulttuuriset prosessit, identifikaatiot ja poliittiset muodostelmat.¹⁵ Tämän seurauksena tila ja ihmisen sosiaaliset käytännöt ovat yhteenkietoutuneita. Tila ei siis ole itsessään mitään ennen kuin se täytetään kehoilla ja kehollisilla käytänteillä. On olemassa normeja siitä, mitä tietyn kehon odotetaan tekevän tiettyssä tilassa. Lefebvren¹⁵ mukaan jokainen elävä keho on tila ja sillä on oma tilansa: se tuottaa itseään tilassa ja se myös tuottaa tilaa. Tämä viittaa siihen, että tila rakentuu, kun kehot huomioivat tilan. Lisäksi tilat vaikuttavat ihmisten toimintaan ja ihmisten toiminta puolestaan tilaan. Tutkimuksessani tämä tarkoittaa, että sosiaalisen subjektin keho, tässä tapauksessa tyttö, tulee samanaikaisesti tuotetuksi tilassa ja on myös osa tilan tuottamista. Se on myös riippuvainen kaikista tilaa määrittävistä tekijöistä. Tämän vuoksi tila on tärkeä elementti sukupuolen rakentumisessa.

Tyttöyden ymmärtäminen performatiivisena merkitsee, että tyttöys on enemmän identifikaatiota tai samastumista identiteetin sijaan ja sosiaalisesti rakentunutta enemmän kuin essentiaalista, biologista tai psykologista. Tyttöyttä rakennetaan muun muassa käytänteiden toistamisen ja kielenkäytön kautta.¹⁶ On kuitenkin tärkeä muistaa, että itseään ei voi vapaasti rakentaa, sillä kulttuuri, normit ja odotukset näyttelevät omaa osaansa. Sillä, samastuuko tyttö naispuolisuuteen ei ole merkitystä, koska hänelle määritellään tiettyjä ominaisuuksia hänen kehonsa perusteella. Tila on yksi erilaisten ”tyttöysrakennelmien” määrittäjistä. Toisin sanoen puistot, tori-aikeiot, kauppakeskukset, koulujen pihat ja metsät voivat rakentaa erilaisia tyttöyksiä.

Kuten johdantokappaleessa kuvailin, niin kuin ostoskeskukset liitetään nuoriin, tietyt ”nuoruudet” rakennetaan suhteessa ostoskeskuksiin. Tyttöihin ja naisiin sekä puistoihin ja metsiin liitetään myös vallitsevia diskursseja, joita dominoivat turvallisuuskysymykset ja pelko. Kehoilta määritetään erilaisia merkityksiä kuten nuori/aiakuinen, tyttö/poika tai musta/valkoinen sen perusteella,

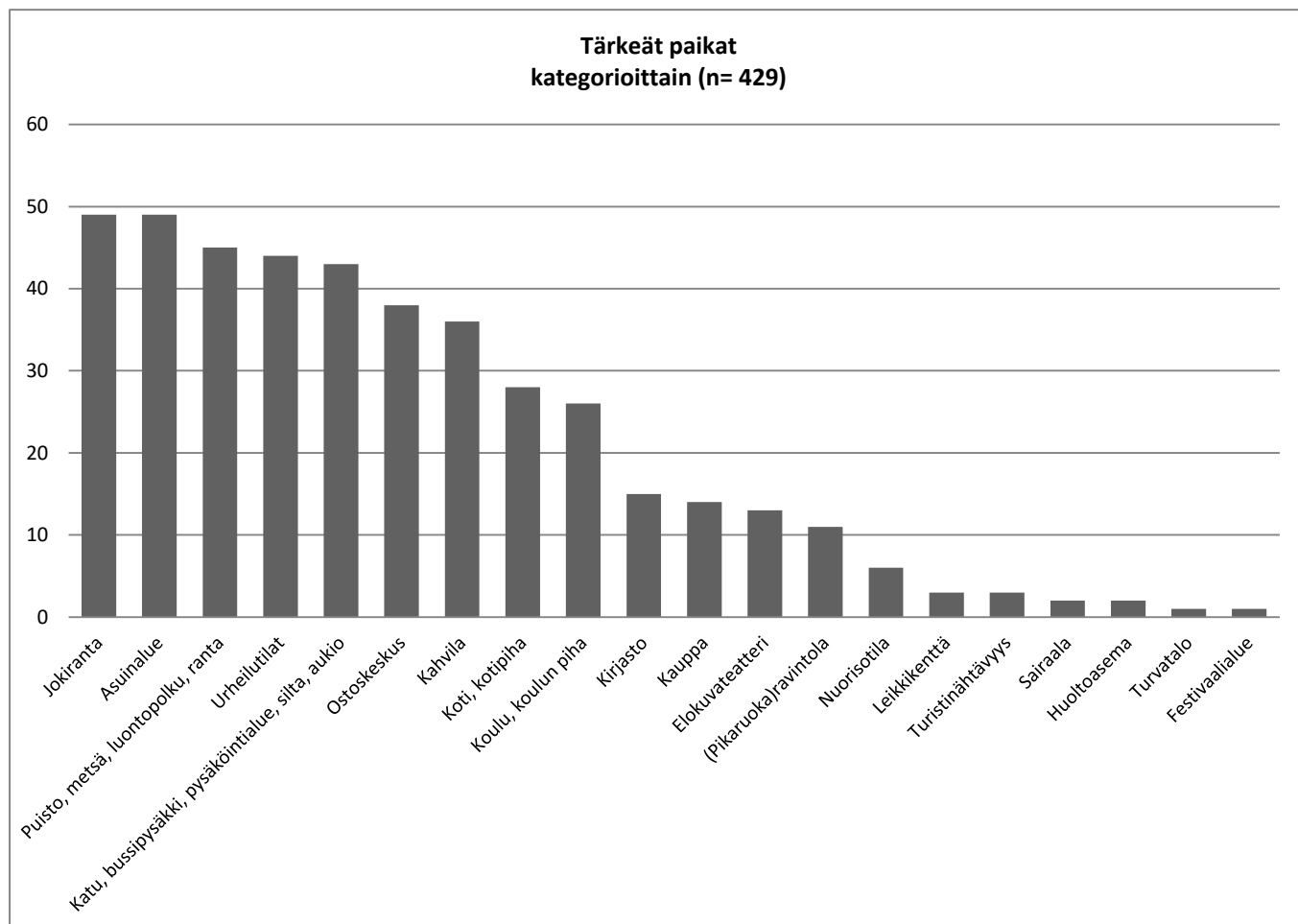
miltä ne näyttävät. On kuitenkin myös kysymys tilasta eli siitä, missä keho sijaitsee. Aikaisemmissa tutkimuksissa tyttöiden tutkijat ovat keskittyneet pääasiassa siihen, millaisia kulttuurisia tiloja tytöt rakentavat ja millaisia tiloja heille rakennetaan, millaisia merkityksiä tytöt antavat näille tiloille, miten tytöt nähdään ja miten heille annetaan tiloja tietyn kulttuurin sisällä.¹⁷⁻²⁰ Lisäksi tyttöjen tarvetta omalle tilalle on tarkasteltu laajasti suhteessa julkiseen tilaan ja tyttöihin kohdistuvaan ”kriittiseen katseeseen”.²¹⁻²² Tytöt eivät siis voi tarkoituksellisesti rakentaa tilaa ja tyttöyttä, vaan tyttöiden rakentuminen on yhdistelmä käytäntöjä, toistoja, sosiokulttuurisia prosesseja, muiden katseita ja hämärtyviä jaotteluita kuten julkinen/yksityinen, yhteisöllinen/yksilöllinen ja materiaallinen/symbolinen. Tila on kuitenkin myös toistettujen käytänteiden lopputulos¹⁵ ja tilan merkitykset on mahdollista nähdä performatiivisesti rakennettuina.¹⁶

Tutkimusmenetelmät ja aineisto

Tutkimusmenetelmäni koostui kyselystä, jossa kerättiin tyttöjen muistoja muistelutyömenetelmän avulla. Kyselylomaketta jaettiin yhden tai useamman opettajan ja opinto-ohjaajan toimesta 18 koulussa sekä Turun Tyttöjen Talon ja Turun nuortenpalveluiden kotisivujen kautta.

Tyttöjä pyydettiin kertomaan kiinnostuksen kohteensa, asuinalueensa, äidinkielenensä ja liikkumistapansa kaupungissa. Heitä pyydettiin myös mainitsemaan viisi paikkaa, jotka ovat heille tärkeitä ja kirjoittamaan muistojaan näistä kahden osalta. Osallistuminen oli vapaaehtoista, ja vastauksia saatiin yhdeksästä koulusta 97 tytöltä, joilta kerättiin yhteensä 138 muistoa.

Taulukko 1. Paikat, jotka 15 – 16-vuotiaat tytöt mainitsivat heille tärkeimmiksi. Vastaukset on kategorisoitu kirjoittajan toimesta.

Tutkimusmenetelmänä muistelutyömenetelmä lähtee siitä, että luomme aktiivisesti itseämme, kun etsimme tarkoitusta rajatusta sosiaalisesta tilasta. Menetelmän taustalla olevan teorian mukaan yksilölle tärkeät, muistettut tapahtumat ja se miten ne ovat rakentuneet ovat merkittävässä osassa itsen rakentamisessa suhteessa tilaan.²³ Kun tyttöjä pyydettiin mainitsemaan paikkoja, sen sijaan että tutkija valitsisi tutkittavat paikat, oletukset siitä missä tytöt hengailevat siirrettiin syrjään. Maantieteellistä aluetta ei myöskään rajattu tutkijan toimesta, mikä merkitsi, että painopiste ei ollut tiettyssä asuinalueessa tai kaupungin keskustassa.

Tärkeistä paikoista kysyttiin avoimella kysymyksellä, johon ei ollut valmiita vastausvaihtoehtoja. Kuitenkin kysymyksessä annettiin esimerkkejä: kadut, puistot, rakennukset, urheilukentät, parkkipaikat, leikkipaikat, kahvilat, metsät, sillat, aukiot, bussipysäkit ja eräät paikat Aurajoen varrella. Kuten taulukossa 1 kuvataan, vastaukset eivät noudatelleet ainoastaan annettuja esimerkkejä vaan erosivat myös näistä, ja jotkut vastauksista olivat hyvinkin tarkkoja (tiettyjä kahviloita, katuja, ostoskeskuksia tai kouluja). Moni vastaaja mainitsi useita saman kategorian paikkoja kuten pikaruokat ja kahvilat, ja puolet tytöistä mainitsivat jokirannan, joka oli vastauksissa useimmin toistuva paikka. Useat tytöistä nimesivät myös tietyn asuinalueen, ja monet useamman kuin yhden. Nuorisotilat mainittiin ainoastaan neljä kertaa joko siksi, että ne eivät olleet tärkeitä tytöille (eivät olleet viiden tärkeimmän paikan joukossa) tai siksi, että tytöt unohtivat kertoa niistä. Joka tapauksessa moni nimesi myös oman tai ystävänsä kodin tärkeäksi paikaksi, vaikka nämä eivät lukeutuneet esimerkkeihin. Kaikkien kyselyvastausten kartoittaminen paljasti, että paikat sijoittuivat ympäri kaupunkia.²⁴ Tärkeät paikat eivät myöskään aina olleet lähellä asuinalueita.

Muistoista kirjoittamisen avulla voidaan tarkastella tilan sosiospatiaalisia ominaisuuksia ja (uudelleen)rakentumista. Kaikki kerätyt muistot voitiin, yllättävää kyllä, tulkita neutraaleiksi tai jopa positiivisiksi. Yksikään 97 tytöstä ei valinnut kyselyyn paikkoihin liittyviä huonoja muistojaan tai pelkojaan kuten vaikka yksin yöaikaan liikkuminen tai syrjäisellä luonnonpolulla käveleminen. Yllättävää oli sen sijaan niiden tyttöjen määrä, jotka kertoivat liminaalisiin tiloihin kuten katuihin, kujiin, suojateihin ja pysäköintialueisiin liittyvistä lämpimistä muistoistaan.

Keskityn tässä tutkimuskatsauksessa näihin esimerkkeihin. Tyttöjen sitaatit ovat alkuperäisiä, eikä niistä ole korjattu kielioppivirheitä tai puhekielisiä englismeja.

Piilossa tai näkymättömissä julkisessa tilassa

”Kupittaaan puiston lähellä, missä on Neo ja joku koulu, on vähän syrjäinen paikka jossa ei kulje niin paljon ihmisiä, ja se on vähän private. Oltiin siellä kaverini kanssa skateboardaamassa ja kuunnella musiikkia ja tunnelma on rento ja kiva [...].

Tässä muistossa julkinen tila koetaan piilotettuna ja yksityisenä. Voidaan jopa ajatella, että kyseinen tyttö ja hänen ystävänsä ovat ottaneet julkisen tilan haltuunsa. Kun sitaatin sisältöä verrataan aiempaan tutkimukseen tyttöjen tarpeesta omaan tilaan^{21,25,26}, voidaan tulkita että muiden ihmisten katseiden poissaolo vaikuttaa kyseisen paikan ilmapiiriin. Katse voisi myös ilmaista, että joku muu näkisi tilan tai kokisi sen tunnelman eri tavalla. Moni kerätyistä muistoista sisältää samankaltaisia esimerkkejä, jotka painottavat julkisen ja yksityisen tilan sekoittumista toisiinsa. Toinen tyttö kirjoittaa samasta puistosta:

”Kupittaaan puistolla (Hesen lähellä) ja Itäharjun Prisman lähistöllä on ollu aina parhaat muistot, koska oltiin kavereitten kanssa kesällä siel usein. Tavattiin paljon mielenkiintoisia ihmisiä + siellä on rauhallista ja saa hyvät vibes. Siellä voi hullutella ihan rauhassa ja make memories [...].”

Sen lisäksi, että molemmat esimerkit kuvaavat julkisen tilan yksityisenä, ne myös viittaavat samanlaiseen rentoon ilmapiiriin. Jos ihmisten katseiden puuttuminen rakentaa uudelleen tiloja yksityisinä ensimmäisessä muistossa, toiseen muistoon tämä ei täysin päde. Toisessa muistossa muiden katseet eivät vaikuta tyttöiden rakentamiseen, ja ne mahdollistavat mainitun ”rauhassa hulluttelun”. Katseiden huomiotta jättäminen voi olla tapa tehdä katseista näkymättömiä. ”Hyvät vibat” voivat viitata yleiseen tunnelmaan mutta myös hyväksyviin katseisiin. Hyväksyvät katseet ovat merkki siitä, että kyseisessä paikassa rakennetusta ja harjoitetusta tyttöydestä tulee ”neutraalia” ja tämän vuoksi näkymätöntä. Sitaitissa mainittua käyttäytymistä ei kuitenkaan välttämättä

hyväksyttäisi, jos se tapahtuisi jossakin toisessa paikassa. Sukupuolen performatiivisuus on siis vahvasti yhteydessä tilaan. Samalla kun nämä kaksi tyttöä (uudelleen) rakentavat julkista tilaa yksityiseksi, tyttöys rakentuu suhteessa näihin tiloihin. Rento tunnelma saa tilat myös tuntumaan mukavilta ja turvallisilta.

Liikkeen kautta tilaa rakentamassa

Voidaan väittää, että liikkuvien, kävelevien ja ohikulkevien ihmisten keholliset käytänteet luovat itsessään liminaalisuuden tunnun, sillä oleilun sijaan ihmiset ovat matkalla paikasta toiseen. Tämä käy ilmi erityisesti seuraavasta muistosta:

”Tori on jotenkin hieno paikka ku siel on vanhoja ja uusii rakennuksii, kulkee paljon ihmisii ja jatkuva liikenne. Ja ihasama mihin torilt jatkaa ni ne upeet rakennukset jatkuu. Mut samal tori on jotenki karu ja pelottava varsinki iltaisin mut se tuo siihen semmosen kivan pienen jännityksen tunnun.”

Toria kuvaillaan osittain sen kautta, mitä sen lähellä on, mutta painotus on sen rakennusten välisessä sijainnissa. Toisaalta tila rakentuu sitaatissa myös liikkeen kautta. Tämä viittaa siihen, että kyseinen tyttö näkee ohikulkevien ihmisten rakentavan tilaa. Toisessa esimerkissä mainitaan saman tyyppinen liminaalinen tila, jota luonnehtivat liike ja tilan ”välitilamainen” luonne:

”Suojatie on hänelle tärkeä paikka. Kun hän on ollut parhaan kaverinsa luona kylässä kaveri tulee saattamaan hänet tälle tietylle suojatielle. Talvisin kotiin saatto matkalla he työntävät toisianne lumihankeen. Kerran hän joutui kävelemään ilman kenkä kotiin, koska kenkä oli täynnä lunta. Välillä he vain puhuvat syvällisiä kun kävelevät suojatielle päin ja lopulta jäävät välillä seisomaan ja juttelemaan, kun kumpikaan ei haluaisi lähteä omiin suuntiin yksin. Ennen kuin molemmat lähtee kotiinsa he halaavat.”

Tässä esimerkissä suojatiestä on tullut sen arkipäiväisen käytön lisäksi tärkeä paikka hyvästeille. Sitä luonnehtii liikkumattomuus; paikallaan seisominen. Tämä liikkumattomuus tekee kyseessä olevasta suojatiestä muita tärkeämmän. Suojatiellä paikallaan seisomisen teko

voidaan ymmärtää suhteessa siihen, miten tytöt ottavat tilaa haltuun ja tekevät siitä omaansa. Vaikka suunnittelijat voivatkin määritellä suojatien virallisen ja pääasiällisen merkityksen, käyttäjät voivat aina käyttää tilaa vaihtoehtoisilla tavoilla. Tämä näkyy myös seuraavassa parkkialueeseen liittyvässä esimerkissä:

”Lausteen Siwassa on myös hyviä muistoja tullu, sen lisäksi vähän ikäviäkin muistoja. Kun asuin ennen Lausteella, menin usein Siwan yläpuolelle istumaan ja miettimään surullisia asioita. Kun oli parempia päiviä kävin Siwan yläpuolelle puhumaan Kavereitten kanssa, skeittattiin koska siellä on parkkipaikka jossa ei käy monia ihmisiä joten saatiin olla rauhassa. Meillä oli omat eväät, mutta käytiin Siwassaki joskus hakemaan namuja tai limsaa, siellä yläpuolella on parasta katsoa alas ja ”spy” on other people [...]”

Parkkipaikan voidaan ajatella olevan liminaalista tilaa, sillä se on autottomien ja ajokortittomien tyttöjen käytössä, joilla ei ole välttämättä ostoaikomuksia. Parkkipaikkaa ei ollut suunniteltu teinityttöjen valtaamaksi tilaksi. Eräässä mielessä parkkipaikan haltuun ottaminen voitaisiinkin tulkita tilalliseksi taktiikaksi. Kytkiessäni nämä tilalliset taktiikat tyttöyden rakentamiseen haluan painottaa, että yksilöiden käyttämät taktiikat ovat läpeensä sosiaalisia. Tyttöjen muistoissa tila rakentuukin keskeytymättömästi vieraiden ihmisten virrasta ja ystävyyksistä.

Yhteenveto

Kaupunkitila ei ole pelkästään fyysinen rakennelma eikä toisaalta yksinomaan julkinen tai yksityinen. Kaupunkitilaa luodaan yhä uudelleen ihmisten erilaisissa tavoissa käyttää tilaa. Tässä tutkimuskatsauksessa fokus on ollut 15 – 16-vuotiaissa tytöissä ja heidän suhteessaan tiloihin, tarkemmin sanottuna liminaalisiin tiloihin Turussa. Olen keskittynyt analysoimaan tyttöyden rakentumista ja tilaa suhteessa näkyvyyteen ja näkymättömyyteen sekä kehollisiin käytänteisiin kuten liikkumiseen ja paikallaan pysymiseen. Olen osoittanut, miten keholliset käytännöt ja muiden ihmisten katseet tai niiden puuttuminen vaikuttavat osaltaan sellaisten tilojen rakentumiseen, jotka tytöt näkevät turvallisina ja yksityisinä siitä huolimatta, että nämä tilat ovat julkisia. Sekä katseet että niiden puuttuminen samoin kuten liike ja liikkumattomuus liitty-

vät kehoihin. Kehon ja muiden kehojen havaitun läsnäolon vuoksi tila näyttäytyy tietyllä tavalla. Keholliset käytännöt voivat myös tukea sellaista tilojen käyttöä, joka on vastakkainen suunnittelijoiden odotuksille.

Tutkimukseni tulokset haastavat tarkastelemaan uudelleen nuorten suhdetta Turun kaupunkitilaan. Liminaalinen otetaan haltuun mahdollisuuksien tilana, jossa tyttöys ja tyttöjen käytännöt nähdään määrättyinä ja häilyvinä, jatkuvasti muuttuvina ja keskeneräisinä.

Tutkimuksessani painotan sukupuolinäkökulmaa kaupunkitilan suunnittelussa. Kaupunkisuunnittelun osalta se tarkoittaa esimerkiksi pohdintoja millaisia sukupuolineutraaleja tai tytöille spesifejä tiloja on olemassa ja millaisessa käytössä ne ovat. Nuorten näkökulman tuominen kaupunkisuunnitteluun merkitsee usein skeittiparkkeja, kiipeilypaikkoja ja graffitiseiniä, jotka on suunniteltu pojille ja joiden käyttäjäkunta koostuu pääasiassa pojista. Samalla kun monet tutkimukseeni osallistuneet tytöt mainitsivat skeittauksen harrastuksenaan, yksikään heistä ei listannut skeittipuistoja tärkeimpien paikkojensa joukkoon. Sen sijaan tytöt nimesivät liminaalisia tiloja skeittauspaikoikseen, kuten esimerkeistä kävi ilmi. Asiaa voidaan hahmottaa näkyvyyden ja näkymättömyyden kautta. Kun skeittipuistoissa ja -halleissa muiden skeit-

tareiden katseet ovat läsnä, liminaalisia tiloja kuten pysäköintialueita ja kujia luonnehtii muiden katseiden poisalo, mikä vaikuttaa niiden havainnoituun tunnelmaan.

Julkiset tilat ovat tilaa representaatiolle: vaatimalla julkista tilaa itselleen sosiaalisista ryhmistä tulee julkisia. Tämä ei aina merkitse sitä, että nuorille varta vasten suunnitellut julkiset tilat olisivat juuri sitä mitä nuoret toivovat, kuten tämä tutkimuskatsauskin osoittaa. On myös tarvetta julkisille tiloille, joita voidaan pitää yksityisinä ja tämän johdosta turvallisina. Lisäksi teinitytöt toivovat sellaisia tiloja, joita voidaan käyttää muilla tavoilla kuin mihin ne on suunniteltu. Mielestäni on ratkaisevan tärkeää muistaa, että jotkut kaupunkitilaan liittyvät tekijät ovat kaupunkisuunnittelun ja arkkitehtuurin saavuttamattomissa. Näillä tekijöillä viitataan siihen, miten erilaiset kaupunkilaiset käyttävät kaupungin fyysisiä rakenteita ja tiloja. Toimintaehdotukseni on, että kun julkisia tiloja suunnitellaan, voitaisiin ottaa huomioon tilojen monipuoliset käyttömahdollisuudet. Toisena ehdotuksena esitän, että erilaisten käyttäjien suhdetta julkiseen tilaan selvitettäisiin riittävästi sen sijaan, että oletetaan esimerkiksi turkulaisten nuorten kohdalla, minkälaista tilaa suurin osa nuorista toivoisi.

Lähdeviitteet

- 1 Turun Tyttöjen Talo/House for Girls of Turku (2015) In English [online]. Available at: <http://www.mimmi.fi/languages/>
- 2 Tani, S. (2015). Loosing/tightening spaces in the geographies of hanging out. *Social & Cultural Geography*, 16:2, 125-145.
- 3 Tani, S. (2011). Oikeus oleskella. Hengailua kauppakeskuksen näkyvillä ja näkymättömillä rajoilla. *Alue ja ympäristö*, 40:2, 3-16.
- 4 Nuorten palvelu ry. (2013). *Kauppakeskus nuorten vapaa-ajan tilana. Kauppakeskusten nuoret –hankkeen loppuraportti*. Available at: http://nuortenpalvelu.fi/wordpress/wp-content/uploads/2014/01/Loppuraportti_Maaliskuu_2013.pdf
- 5 Vanderbeck, R. M. & Johnson, J. H. (2000). "That's the only place where you can hang out": Urban young people and the space of the mall. *Urban Geography*, 21:1, 5-25.
- 6 Anthony, K. H. (1985). The shopping mall: A teenage hangout. *Adolescence*, 20, 307-312.
- 7 Talikka, P. (2008). Hansakorttelin 12 tuntia. *Turun Sanomat* 13.9.2008.
- 8 Tuomola, S. (2009). Hansalapset hengaavat korttelissa päivittäin, eikä yhteentörmäyksiltäkään vältytä. *Turun Sanomat* 16.3.2009.
- 9 Korte, N. (2009) Pakina: hansalapsen profiili. *Turun Ylioppilaslehti* 23.4.2009.
- 10 Kapanen, M., Kaulio, J. & Virtanen K. (2008). Nuorisotila Turun keskustaan [Letter to the editor]. *Turun Sanomat* 4.5.2008.
- 11 Lehtonen, S. (2007). 20-vuotias täti [Letter to the editor]. *Turun Sanomat* 30.6.2007.
- 12 Pikander, M. (2007). *Ei-turkulaisen silmin* [Blog post], 22.9.2007. Available at: <http://blogit.ts.fi/extreme/2007/09/22/ei-turkulaisen-silmin>
- 13 According to the Finnish online urban dictionary, Hansa kids "belong to the standard furniture of the shopping mall and have a questionable reputation". In *Urbaani sanakirja* com. Retrieved from <http://urbaanisanakirja.com/word/hansalapsi/>
- 14 24 % of all the girls mentioned the Hansa shopping mall.
- 15 Lefebvre, H. (1991). *The Production of Space*, Blackwell.
- 16 Butler, J. (1993). *Bodies That Matter: On the Discursive Limits of "Sex"*. Routledge.
- 17 Pomerantz, S., Currie, D., Kelly D. (2004). Sk8er girls: Skateboarders, girlhood and feminism in motion, *Women's Studies International Forum*, 27 (5-6), 547-557.
- 18 Kelly D., Pomerantz, S., Currie, D. (2005). Skater girlhood and emphasized femininity: 'you can't land an ollie properly in heels'. *Gender and Education*, 17, Iss. 3. Pp 129-148.
- 19 Cele, S. (2013). Performing the Political through Public Space: Teenage Girls' Everyday Use of a City Park. *Space and Polity*, 17, Iss. 1. Pp 74-87.
- 20 Jewett, L. (2005). Power beads, body glitter and back-seat badasses: Girls on the bus. In N. Adams and P. Bettis (Eds.). *Geographies of Girlhood: Identity InBetween*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum. Pp 35-55.
- 21 McRobbie, A. and Garber, J. (1976). Girls and Subcultures. An Exploration. In Stuart Hall and Thomas Jefferson (Eds.). *Resistance through Rituals. Youth Subcultures in Post-War Britain*. Harper Colins Academic. Pp 105-112.
- 22 Oinas, E. and Collander, A. (2007). Tjejgrupper – rosa rum, pippi-feminism, hälsofrämjande. In E. Oinas and J. Ahlbeck-Rehn (Eds.). *Kvinnor, kropp och hälsa*. Lund: Studentlitteratur
- 23 Crawford, J., Kippax, S., Onyx, J., Gault, U., & Benton, P. (1992). *Emotion and gender: Constructing meaning from memory*. London: Sage.
- 24 The geo-location of all answers is mapped on <https://www.click2map.com/v2/apalmgre/Map1> The colour codings refer to girls from a particular residential area.
- 25 Hodkinson, P. and Lincoln, S. (2008). Online Journals as Virtual Bedrooms? Young People, Identity, and Personal Space. *YOUNG*, 15, Iss. 1. Pp. 27-46.
- 26 Widegren, K. (2010). *Ett annat flickrum. Kön, ålder och sexualitet i Maria Lindbergs, Anna Maria Ekstrands och Helene Billgrens flickbilder*. Göteborg: Mara.

Tutkimuskatsauksia on Turun kaupunkitutkimusohjelman julkaisusarja. Siinä julkaistaan ytimekkäitä katsauksia kaupunkitutkimuksen ja -kehittämisen ajankohtaisista aiheista. Sarjaan kirjoittavat asiantuntijat eivät pääosin työskentele Turun kaupungin organisaatioissa. Esitetyt väitteet eivät välttämättä vastaa kaupungin virallista näkemystä.

Valtiotieteiden tohtori **Ann-Charlotte Palmgren** on postdoc-tutkija Åbo Akademin sukupuolentutkimuksen oppiaineessa. Hän sai Turun kaupunkitutkimusohjelman tutkijastipendin vuonna 2013.
